

PARAULES DE VIDA

Temps de gràcia i de reconciliació

Dimecres que ve, amb la sobrietat pròpia del ritu de la imposició de la cendra sobre els nostres caps, inaugurarem un any més el temps de Quaresma, amb el qual ens preparem per a celebrar amb el cor renovat el gran misteri de la mort i resurrecció del Senyor. Amb la mirada fixa en Jesucrist, que es va lliurar a la mort per salvar-nos, volem acollir amb gratitud el seu amor per tots nosaltres i respondre amb generositat a la seua gràcia vivint un sincer procés de conversió. És així com la mort redemptora del Senyor arriba a transformar eficaçment la nostra vida i el nostre món.

El papa Francesc, en el missatge que ha dirigit a l'Església per a aquest temps litúrgic, ens convida a escoltar i acollir l'anunci de la mort i resurrecció de Crist. Únicament qui creu en aquest anunci pot començar a recórrer un autèntic procés de conversió, ja que és en el Misteri Pasqual on s'ha revelat i se'ns ha ofert la misericòrdia infinita de Déu. Només quan ens sentim estimats es desperta en nosaltres una capacitat immensa per a l'amor; només quan ens sentim perdonats brolla en el nostre cor el desig de viure una nova vida. No som nosaltres qui decidim el temps i la manera de la nostra conversió a Déu. Es tracta d'una oportunitat que Ell ens ofereix, d'un nou temps de

salvació que no hem de desaproveitar: «El fet que el Senyor ens oferisca una vegada més un temps favorable per a la nostra conversió mai hem de donar-ho per descomptat» (Missatge del Papa per a la Quaresma 2020).

L'acolliment d'aquesta Bona Notícia ha de viure's en un clima d'oració, «en "un cara a cara" amb el Senyor crucificat i ressuscitat "que em va estimar i es va lliurar per mi" (Ga 2,20)». Es tracta d'un «diàleg de cor a cor, d'amic a amic». La pràctica de l'oració, no solament en el temps de Quaresma, sinó en tot moment del nostre caminar com a cristians, no pot convertir-se en un deure imposat. És expressió de la necessitat que sentim «de correspondre

a l'amor de Déu, que sempre ens precedeix i ens sosté». L'oració brolla del cor de qui té la consciència de ser estimat sense merèixer-ho, i no és més que manifestació de gratitud i reconeixement al Senyor.

L'oració ha d'anar acompanyada pel dejuni, viscut en el seu sentit més vertader. Ens hem de sacsejar de la mundanitat que envaeix el nostre estil de vida caracteritzat tantes vegades per la superficialitat, pel buit i per estar pendents de tantes coses que no ens aporten res positiu. Quan algú, en lloc de tornar sobre ell mateix, únicament està preocupat per «dir o sentir l'última novetat», està necessitat d'una

purificació per a poder obrir-se a la Paraula de Déu.

La misericòrdia que es revela en la Creu de Crist ens ha de portar a tenir un cor misericordiós, a sentir compassió per tots els qui pateixen, a compartir els béns amb els més necessitats per a construir un món més just.

Compartir fa a l'home més humà; viure per a acumular l'embruteix, ja que el tanca en el seu egoisme. L'almoïna és la prova de l'autenticitat de la conversió. No desaproveitem aquest nou temps de gràcia.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Créixer i respondre

Va entrar en un grup de joves que treballava el creixement en la fe, quan tenia disset anys. Alguns, la majoria, hi anaven amb una motivació seriosa i amb un arrelament divers que, per a molts, amb el temps, esdevingué profund. Volien conèixer Jesús, estimar-lo, seguir-lo i ajudar els altres, especialment els necessitats, els més vulnerables. Eren una quinzena d'adolescents carregats de bona voluntat. Reunions formatives, celebracions de l'eucaristia, recessos, acompanyament personal, activitats de voluntariat, pregària personal i comunitària... Moments d'eufòria, de foscor, de brega interior, de pau i de desànim. També constància a seguir-hi implicats malgrat la mandra de tornar a començar, malgrat les temptacions de deixar-ho... Han passat els anys. El grup

ha tingut baixes i noves incorporacions. Ja no tenen disset o divuit anys, sinó vint-i-dos o vint-i-tres. Ja no són adolescents, sinó homes i dones joves.

Fa uns dies, em comentava aquest xicot: «El petit món on ens movíem i es desenvolupaven les nostres vides s'ha fet gran, d'una complexitat també més gran. També han crescut les responsabilitats personals amb la pròpia vida i les responsabilitats socials vers els altres i la comunitat. Alguns ja s'han incorporat a l'activitat laboral i d'altres ho intentarem aviat. S'han configurat itineraris en parella que poden arribar al matrimoni i hi ha qui es planteja seriosament la vida religiosa o el sacerdoci. Ja no som adolescents!»

La seva vida cristiana ha experimentat canvis de creixement. El testimoni que la fe els demana és un

testimoni adult. Han passat uns anys de recerca sincera de Déu, que també els ha buscat a ells. La trobada és compromesa: viure la presència de Déu en la vida, en la seva globalitat, en els moments favorables i en els adversos; viure el sentit de pertinença a l'Església, poble de Déu que camina en el món. Sentir-se fill o filla estimat, amb un amor que compromet i es projecta vers els altres. «Déu no ens ha donat un esperit de covardia, sinó un esperit de fortalesa, d'amor i de seny» (2Tm 1,7).

Els disset o divuit anys queden lluny, l'adolescència també. Déu segueix passant per la vida... i aquells joves procuren créixer i donar-hi resposta.

Enric Puig Jofra, SJ

PALABRAS DE VIDA

Tiempo de gracia y de reconciliación

El próximo miércoles, con la sobriedad propia del rito de la imposición de la ceniza sobre nuestras cabezas, inauguraremos un año más el tiempo de Cuaresma, con el que nos preparamos para celebrar con el corazón renovado el gran misterio de la muerte y resurrección del Señor. Con la mirada fija en Jesucristo, que se entregó a la muerte para salvarnos, queremos acoger con gratitud su amor por todos nosotros y responder con generosidad a su gracia viviendo un sincero proceso de conversión. Es así como la muerte redentora del Señor llega a transformar eficazmente nuestra vida y nuestro mundo.

El papa Francisco, en el mensaje que ha dirigido a la Iglesia para este tiempo litúrgico, nos invita a escuchar y acoger el anuncio de la muerte y resurrección de Cristo. Únicamente quien cree en este anuncio puede comenzar a recorrer un auténtico proceso de conversión, ya que es en el Misterio Pascual donde se ha revelado y se nos ha ofrecido la misericordia infinita de Dios. Sólo cuando nos sentimos amados se despierta en nosotros una capacidad inmensa para el amor; sólo cuando nos sentimos perdonados brota en nuestro corazón el deseo de vivir una nueva vida. No somos nosotros quienes decidimos el tiempo y el modo de nuestra conversión a Dios. Se trata de una oportunidad que Él nos ofrece, de un nuevo tiempo de salvación que no debemos desaprovechar: «El hecho de que el Señor nos ofrezca una vez más un tiempo favorable para nuestra conversión nunca debemos darlo por supuesto» (Mensaje del Papa para la Cuaresma 2020).

La acogida de esta Buena Noticia debe vivirse en un clima de oración, «en un “cara a cara” con el Señor crucificado y resucitado “que me amó y se entregó por mí” (Gál 2,20)». Se trata de un «diálogo de corazón a corazón, de amigo a amigo». La práctica de la oración, no sólo en el tiempo de Cuaresma, sino en todo momento de nuestro caminar como cristianos, no puede convertirse en un deber impuesto. Es expresión de la necesidad que sentimos «de corresponder al amor de Dios, que siempre nos precede y nos sostiene». La oración brota del corazón de quien tiene la conciencia de ser amado sin merecerlo, y no es más que manifestación de gratitud y reconocimiento al Señor.

La oración debe ir acompañada por el ayuno, vivido en su sentido más verdadero. Nos tenemos que sacudir de la mundanidad que invade nuestro estilo de vida caracterizado tantas veces por la superficialidad, por el vacío y por estar pendientes de tantas cosas que no nos aportan nada positivo. Cuando alguien, en lugar de volver sobre sí mismo, únicamente está preocupado por «decir u oír la última novedad», está necesitado de una purificación para poder abrirse a la Palabra de Dios.

La misericordia que se revela en la Cruz de Cristo nos debe llevar a tener un corazón misericordioso, a sentir compasión por todos los que sufren, a compartir los bienes con los más necesitados para construir un mundo más justo. Compartir hace al hombre más humano; vivir para acumular lo embrutece, ya que lo encierra en su egoísmo. La limosna es la prueba de la autenticidad de la conversión. No desaprovechemos este nuevo tiempo de gracia.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

El Pessebre Vivent de Jesús de l'any 2019

Més de mil tres-cents persones, vingudes de les comarques del Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta; i de Barcelona, Granollers, Sabadell Tarragona, Salou, Saragossa... han assistit enguany a la 34a representació del Pessebre Vivent de Jesús. També el vam representar el 6 de desembre al Poble Espanyol de Barcelona.

Començant per una recreació del Pessebre de Sant Francesc, el nostre patró, en una cova a la regió del Greccio amb personatges i animalets de carn i ossos, com mai s'havia fet des del naixement de Jesús, per mostrar als vilatants la tendresa de Déu i acabant per la fugida a Egipte i unes paraules

de comiat, els visitants pogueren contemplar les diverses escenes bíbliques del costumari tortosí, i antics oficis com el teixidor, el ferrier, el matalasser, el fuster, l'alfarer... Hem tingut també la sort de tenir un Nen Jesús de carn i ossos.

El Pessebre Vivent de Jesús, representat als jardins de les Gnes. Teresianes, és teatre en viu al carrer, on els actors, amb un esclat de llum que il·lumina totes les escenes, parlen, canten i ballen en rigorós directe.

Mn. Paco Vives

Festa de Sant Antoni a Tivenys

El cap de setmana del 17 al 19 de gener va ser especial per al poble de Tivenys, entre altres coses perquè, després de molts d'anys, es va recuperar part de la tradicional Festa de Sant Antoni.

El mateix dia de Sant Antoni se celebrà l'Eucaristia i la tradicional benedicció d'animals. Però les novetats venien per la tarda, ja que es recuperà una de les tradicions que es feien fa molts d'anys

al voltant d'aquesta festa, la *Publicata*. Un seguit de versos satírics declamats pels dimonis que intenten persuadir i temptar a sant Antoni. Acompanyats per tot el veïnat, els dimonis van passejant per tota la població explicant satíricament la vida d'algunes persones del poble.

Al dia següent, la segona novetat i recuperació de la festa, la *Barraca de Sant Antoni*, una obra de teatre on es narra la seua vi-

da i la lluita entre el sant i el dimoni.

L'*Oferta de Sant Antoni* també hi va ser present en aquesta festa, tot un seguit de plats elaborats per la gent del poble i que després anaven pujant per oferir aquest donatiu a la parròquia.

Sant Antoni, una festa que ha estat molt participada i recuperada en part de les seves tradicions a Tivenys.

Mn. Tomàs Mor

AGENDA

► **Dimecres 26**, Catedral, a les 18.30 h, Missa de Dimecres de Cendra.

► **Diumenge 1 de març**, Sorita, a les 13 h, confirmacions. / Palanques, a les 17 h, confirmacions.

La Delegació de Missions i l'Associació Sant Francesc Gil de Federich van celebrar la seua festa

Sant Francesc Gil de Federich patró del comerç de Tortosa i dels missioners de la nostra diòcesi

L'Associació Sant Francesc Gil de Federich i la Delegació de Missions van celebrar la festa del seu patró amb una sèrie d'actes: el 17 de gener, conferència sobre «Crònica de la Tortosa religiosa entre el s. XIX i XX»; el 24, «Sopar solidari» amb l'actuació de la Tuna Folk a benefici del menjador social «Mossèn Sol» de Càritas; el 25, repartiment de «coquetes de Sant Gil» a càrrec de les pubilles i un «Festival Insòlit» a la parròquia de Sant Blai, amb l'actuació dels músics i compositors José M.ª Chavarría, Albino Tena i el grup d'havaneres «Arrels dels Ports». La recaptació fou també a benefici de Càritas.

El diumenge 20 van celebrar la festa en honor del nostre sant tortosí amb una Eucaristia a la capella de la Mare de Déu de la Cinta, de la qual van participar-hi membres de la Reial Arxiconfraria de Ntra. Sra. de la Cinta i de la Cort d'Honor, alguns regidors, president i membres de l'Associació Sant Francesc Gil de Federich, la Delegació de Missions i un bon nombre de fidels. La part musical de la celebració fou a càrrec de l'Orfeó Tortosí.

Al final de la celebració vam venerar la relíquia del sant i, com tots els anys, vam ser obsequiats amb una petita creu.

En acabar l'Eucaristia, els membres de la Delegació de Missions ens vam desplaçar a la Casa d'Espiritualitat «Sant Enric d'Ossó» per celebrar la reunió programada.

Sant Francesc Gil de Federich, fill insigne de Tortosa, sigueu nostre protector.

Delegació de Missions

Pobla de Massaluca

Un any més, la Pobla de Massaluca gaudeix de la festa major.

Una de les tradicions més especials són els despertadors a les 6.30 del matí. Un grup de cantors parro-

quials va pels carrers del poble, com ja feien els seus pares, per cantar a sant Antoni Abad. Així inicia les festes majors aquest petit poble de la Terra Alta.

Després, la processó, on ens van acompanyar els mossens dels arxiprestes. Durant la celebració de la Missa, Mn. Josep ens va recordar el valor d'un sant tant antic en uns valors ecològics i animalistes únics.

Finalment, tot el poble participà d'un vermut popular.

Mn. David Arasa

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

24. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Jm 3,13-18 / Sl 18 / Mc 9,14-29]. Sant Modest (s. V), bisbe de Trèveris; sant Sergi, monjo i mr. (304); santa Primitiva, vg.; sant Edilbert, laic; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemesí.

25. ■ Dimarts [Jm 4,1-10 / Sl 54 / Mc 9,30-37]. Sant Cesari (s. IV), metge, germà de Gregori Nacianzè; sant Valeri (†695), ermità d'Astorga; beat Sebastià d'Aparicio, rel.

26. ■ Dimecres [Jl 2,12-18 / Sl 50 / 2Co 5,20-6,2 / Mt 6,1-6.16-18].

Dimecres de Cendra. Sant Nèstor, mr.; sant Alexandre, bisbe; sant Porfiri (†421), bisbe de Gaza. *Sant Feliu de Llobregat*: santa Paula Montal, vg., d'Arenys de Mar, fund. escolàpies (SchP).

27. ■ Dijous [Dt 30,15-20 / Sl 1 / Lc 9,22-25]. Sant Gabriel de la Doloresa (1838-1862), rel. passionista; sant Baldomer (†660), sotsdiaca de Lió; beata Francina-Aina Cirer, vg. paüla, de Sencelles (Mallorca).

28. ■ Divendres [Is 58,1-9a / Sl 50 / Mt 9,14-15]. Sant Rufí, mr.; sant

Hilari, papa (sard, 461-468); sant Romà (s. V), abat; sant Serapió, mr.

29. ■ Dissabte [Is 58,9b-14 / Sl 85 / Lc 5,27-32]. Sant Germà de Dàcia Pòntica.

MARÇ

1. ■ Diumenge vinent, I de Quaresma (lit. hores: 1a setm.) [Gn 2,7-9; 3,1-7 / Sl 50 / Rm 5,12-19 / Mt 4,1-11]. Sant Rossend (Salas, 907 - Celanova, 977), bisbe (benedictí); sant Lleó, mr.; sant Albí (s. VI), bisbe (benedictí); stes. Eudòcia i Antonina, mrs.

25 ANYS CPT

«Ser fidel a la missió vol dir atrevir-se a deixar-se qüestionar per la realitat»

ROSER GARCÍA

Roser García va participar al Concili Provincial Tarraconense sent Delegada de Pastoral Juvenil del Bisbat de Lleida. Avui és col·laboradora de la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat.

Com va viure el Concili Provincial Tarraconense?

Amb molta il·lusió, molt agraïda per poder-hi participar. Era per a mi una experiència totalment nova. Aquesta vivència de fe, com a membre de l'Església diocesana i amb comunió amb les vuit diòcesis catalanes va ser molt enriquidora, una vivència profunda de comunió eclesial. Recordo com un moment dels més importants l'entrada a la Catedral de Tarragona el dia 21 de gener de 1995.

Què creu que va aportar a l'Església catalana?

Una forta experiència de treball conjunt començat a cada diòcesi i seguit durant 8 caps de setmana a Sant Cugat. Foren dies intensos, amb moments forts de pregària, escolta, reflexió i debats. En van sortir les 170 propostes. Cada església particular durant els anys següents tenim presents les propostes i es van concretant.

Què podem recuperar d'aquelles sessions per a l'Església actual?

Que el treball de conjunt quan es busca fer un servei a tothom i es té clar l'objectiu és molt important. Una Església que vol ser fidel a la seva missió ha d'atrevir-se a deixar-se qüestionar per la realitat, i obrint-se sempre a l'Esperit Sant, oferir la Bona Nova de l'Evangelium a tots.

Diumenge VII de durant l'any (A)

COMENTARI

Estimar els enemics?

Les lectures d'aquest diumenge en conviden a fer una comparació entre el que manava l'AT i l'ensenyament de Jesús. Així la primera lectura ens diu: *Estima els altres com a tu mateix*. En aquell moment, els altres eren els del mateix poble o en tot cas els immigrants establerts a Israel, no els forasters i molt menys els enemics. Però Jesús va molt més enllà: *Ja sabeu que, als antics els van dir: Ull per ull, dent per dent. Doncs jo us dic: No us hi torneu, contra els qui us fan mal. Si algú et pega a la galta dreta, para-li també l'altra*, indicant d'aquesta manera que no hem de tornar mal per mal, sinó bé per mal. La norma de «*Ull per ull, dent per dent*», la trobem a l'Èxode, al Levític i al Deuteronomi i volia eliminar una violència excessiva: Tu només pots fer el mal que t'han fet a tu però no més. I parlant encara de l'amor, Jesús diu: *Ja sabeu que van dir: Estima els altres, però no els enemics. Doncs, jo us dic: Estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen*. Aquí arribem ja als cims de l'amor cristià. «Estimar el pròxim i odiar l'enemic» (en traducció literal) no ho trobem a l'AT però sí als manuscrits del Qumran.

I quina és la raó de la conducta dels cristians? La primera lectura diu: *Si gúeu sants, perquè jo el Senyor, el vostre Déu soc sant*. Però a l'evangeli Jesús ens posa com a model el nostre Pare: *Així sereu fills del vostre Pare del cel: Ell fa sortir el sol sobre bons i dolents i fa ploure sobre justos i injustos*. Jesús demana un plus d'amor als cristians: *Si estimeu només els qui us estimen, quina recompensa mereixeu? Els publicans (és a dir els pecadors) no fan també el mateix? Podríem aplicar-nos també les paraules de Pau: El Senyor sap què valen els pensaments dels savis: no s'aguanten més que el fum*. No hem de seguir la manera de pensar ni d'actuar dels homes del nostre món que es creuen savis sinó només la de Jesús, per difícil que sigui, imitant el nostre Pare que estima bons i dolents, justos i pecadors i arribant a estimar fins i tot els enemics.

Mn. Jaume Pedrés

► Lectura del llibre del Levític (Lv 19,1-2.17-18)

El Senyor digué a Moisès: «Digues a tota la comunitat dels israelites: sigueu sants, perquè jo, el Senyor, el vostre Déu, soc sant. No tinguis malícia als teus germans dins el teu cor. Reprèn els altres, si cal; així no et faràs responsable del seu pecat. No et vengis ni guardis rancúnia contra ningú del teu poble. Estima els altres com a tu mateix. Jo soc el Senyor.»

► Salm responsorial (102)

R. *El Senyor és compassiu i benigne.*

Beneeix el Senyor, ànima meva, / del fons del cor beneeix el seu sant nom. / Beneeix el Senyor, ànima meva, / no t'oblidis dels seus favors. R.

Ell et perdona les culpes / i et guareix de tota malaltia; / rescata de la mort la teva vida / i et sacia d'amor entranyable. R.

El Senyor és compassiu i benigne, / lent per al càstig, ric en l'amor. / No ens castiga els pecats com mereixiem, / no ens paga com deuria les nostres culpes. R.

Llença les nostres culpes lluny de nosaltres / com l'Orient és lluny de l'Occident. / Com un pare s'apiada dels fills, / el Senyor s'apiada dels fidels. R.

► Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 3,16-23)

Germans, ¿no sabeu que sou un temple de Déu i que l'Esperit de Déu habita en vosaltres? Si algú profana el temple de Déu, Déu li'n demanarà compte, perquè el temple de Déu és sagrat, i aquest temple sou vosaltres. Que ningú no s'enganyi ell mateix. Si entre vosaltres algú es té per savi segons la saviesa del món present, que es faci ignorant, per poder arribar a ser savi de veritat. Perquè, davant de Déu, la saviesa d'aquest món és ignorància. L'Esclusura diu: «Fa caure els savis en els seus propis paranyos.» I també: «El Senyor sap què valen els pensaments dels savis: no s'aguanten més que el fum.» Per tant, que ningú no es gloriï de ser seguidor de cap home. Tot és vostre: Pau, Apol·ló, Quefes, el món, la vida, la mort, el present, el futur. Tot és vostre, però vosaltres sou de Crist, i Crist és de Déu.

► Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (Mt 5,38-48)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Ja sabeu que, als antics, els van dir: "Ull per ull, dent per dent." Doncs jo us dic: No us hi torneu, contra els qui us fan mal. Si algú et pega a la galta dreta, para-li també l'altra. Si algú et vol posar un plet per quedar-se el teu vestit, dona-li també el mantell. Si algú t'obliga a portar una càrrega un quart d'hora de camí, porta-li mitja hora. Dona a tothom qui et demani, no et desentenguis del qui et vol manllevar. Ja sabeu que van dir: "Estima els altres", però no els enemics. Doncs jo us dic: Estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen. Així sereu fills del vostre Pare del cel: ell fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos. Perquè si estimeu només els qui us estimen, quina recompensa mereixeu? Els publicans, no fan també el mateix? I si només saludeu els germans, què feu d'extraordinari? Els pagans, no fan també el mateix? Sigueu bons del tot, com ho és el vostre Pare celestial.»

► Lectura del libro del Levítico (Lv 19,1-2.17-18)

El Señor habló así a Moisés: «Di a la comunidad de los hijos de Israel: "Sed santos, porque yo, el Señor, vuestro Dios, soy santo. No odiarás de corazón a tu hermano, pero reprenderás a tu prójimo, para que no cargues tú con su pecado. No te vengarás de los hijos de tu pueblo ni les guardarás rencor, sino que amarás a tu prójimo como a ti mismo. Yo soy el Señor"».

► Salmo responsorial (102)

R. *El Señor es compasivo y misericordioso.*

Bendice, alma mía, al Señor, / y todo mi ser a su santo nombre. / Bendice, alma mía, al Señor, / y no olvides sus beneficios. R.

Él perdona todas tus culpas / y cura todas tus enfermedades; / él rescata tu vida de la fosa / y te colma de gracia y de ternura. R.

El Señor es compasivo y misericordioso, / lento a la cólera y rico en clemencia. / No nos trata como merecen nuestros pecados, / ni nos paga según nuestras culpas. R.

Como dista el oriente del ocaso, / así aleja de nosotros nuestros delitos. / Como un padre siente ternura por sus hijos, / siente el Señor ternura por los que lo temen. R.

► Lectura de la primera carta de san Pablo a los Corintios (1Cor 3,16-23)

Hermanos:

¿No sabéis que sois templo de Dios y que el Espíritu de Dios habita en vosotros? Si alguno destruye el templo de Dios, Dios lo destruirá a él; porque el templo de Dios es santo: y ese templo sois vosotros. Que nadie se engañe. Si alguno de vosotros se cree sabio en este mundo, que se haga necio para llegar a ser sabio. Porque la sabiduría de este mundo es necedad ante Dios, como está escrito: «Él caza a los sabios en su astucia». Y también: «El Señor penetra los pensamientos de los sabios y conoce que son vanos». Así, pues, que nadie se glorie en los hombres, pues todo es vuestro: Pablo, Apolo, Cefas, el mundo, la vida, la muerte, lo presente, o futuro. Todo es vuestro, vosotros de Cristo y Cristo de Dios.

► Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 5,38-48)

En aquel tiempo dijo Jesús a sus discípulos: «Habéis oído que se dijo: "Ojo por ojo, diente por diente". Pero yo os digo: no hagáis frente al que os agravia. Al contrario, si uno te abofetea en la mejilla derecha, preséntale la otra; al que quiera ponerte pleito para quitarte la túnica, dale también el manto; a quien te requiera para caminar una milla, acompáñale dos; a quien te pide, dale, y al que te pide prestado, no lo rehúyas. Habéis oído que se dijo: "Amarás a tu prójimo y aborrecerás a tu enemigo". Pero yo os digo: amad a vuestros enemigos y rezad por los que os persiguen, para que seáis hijos de vuestro Padre celestial, que hace salir su sol sobre malos y buenos, y manda la lluvia a justos e injustos. Porque, si amáis a los que os aman, ¿qué premio tendréis? ¿No hacen lo mismo también los publicanos? Y, si saludáis sólo a vuestros hermanos, ¿qué hacéis de extraordinario? ¿No hacen lo mismo también los gentiles? Por tanto, sed perfectos, como vuestro Padre celestial es perfecto».